

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

71. ÅRGANG

21. FEBRUAR 1959

A V I N N H O L D E T :

HYRDEBREV FOR FASTEN 1959 - KIRKENS SAMFUNN, ET
FELLESSKAP I KRISTUS - ABRAHAM, VÅR FAR - BLIKK PÅ
TIDEN - TEGNET FRA HIMMELEN - ET OPPROP - UTLANDET

NR
4

NESTE NUMMER UTKOMMER 7. MARS 1959.

OBS.: tre bøker med en spesiell appell:

JOHANNES XXIII. Das Leben des neuen Papstes. Av Andrea Lazzarini. 174 s. og 24 s. illustrasjoner. Ib. hvit shirting og gull, kr. 18.50.

ÜBERALL BIST DU ZU HAUSE.

Et praktfullt billedverk om Kirkens liv overalt i verden, også i Norge! 195 billedsider i stort format og 14 s. billedforklaringer.

Ib. shirting og gull, kr. 52.10.

LE PERE PIRE ET L'EUROPE DU COEUR.

Av Frans Weyergans. 214 s.

Fransk utg. hf. kr. 13.40.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL

Akersvn. 5, Oslo Tlf. 42 37 43

BØNNENS APOSTOLAT

FEBRUAR: Kamp mot materialismen ved bot og faste. — Flere misjonærer til Afrika.

FYRINGSOLJE

brukes av

- St. Olavs kirke
- Bispegården
- St. Josephs Institutt
- Vår Frue Hosp. Nerveavd.
- St. Dominikus kirke
- Lunden Kloster
- St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem
- Sta. Katarinahjemmet
- St. Franciskus Kirke
- St. Franciskus Hosp.
- St. Pauls Kirke
- Vår Frue Kirke
- Marias Minde
- St. Franciskusøstrenes Moderhus
- Øyenklinikken
- St. Josephs Hosp., Drammen
- St. Torfinns Klinik, Hamar
- St. Elisabeth Inst.
- St. Mikæls Kirke
- St. Mikæls Prestegård
- St. Theresia kirke
- St. Franciskus Hosp.
- St. Magnus Kirke
- St. Magnus presteg.
- St. Elisabeth Hosp.
- Vår Frue Kirke
- Bispegården
- St. Olavs Kirke,
- Bispegården

Oslo

Arendal

Bergen

Hammerfest

Hønefoss

Lillestrøm

Tromsø

Trondheim

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

VI MINNER

igjen om kontingenten, kr. 18.—. Vennligst benytt det tilsendte innbetalingskort eller send oss beløpet på annen måte.

ST. OLAV's eksp.
Akersv. 5, Oslo.
Postgiro 159 86.

«KIRKEN»

av pastor van der Burg, gir akkurat de greie og oversiktlige svar man først trenger når spørsmålet gjelder katolsk kristendom.

Kjøp den selv eller gi den bort!
145 s. Pris kr. 5.—.

ST. OLAVS FORLAG

Akersv. 5, Oslo Tlf. 42 37 43

MARIKONGREGASJONEN, OSLO

Søndag 1. mars: Felleskommunion.

Onsdag 4. mars: Andakt i St. Josephs kapell kl. 19.30. Deretter samvær i foreningslokalet.

STYRET

OSLO KATOLSK MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv 5, Oslo.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,

Urtegt. 29 11, tlf. 68 08 68, kontortid kl. 12-13 alle hverdager unntatt lørdag. Sosialkuratoren treffes etter avtale.

Er De oppmerksom på at Deres innbo i dag koster 3 ganger så meget som i 1940.

Er forsikringssummen listrekkeing?

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00

OSLO

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 22. FEBRUAR, 2. s. i Fasten: Ev. I. Tess. 4, 1—7. Ev. Matt. 17, 1—9. Mandag: Petrus Damianus, bisk., bekj., kirkelærer. Tirsdag: Matthias, apost. Onsdag og tirsdag: Ferialdager. Fredag: Gabriel av Pasjonistenes orden, bekj. Lørdag: Ferialdag.

SØNDAG 1. MARS, 3. s. i Fasten: Ep. Ef. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 14—28. Mandag, tirsdag, onsdag og torsdag: Ferialdager. Fredag: Perpetua og Felicitas, martyrer. Lørdag: Thomas av Aquino, bekj., kirkelærer.

SØNDAG 8. MARS, 5. Løtare: Ep. Gal. 4, 22—31. Ev. Joh. 6, 1—15.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSK KIRKE OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSK BISPEDØMME:	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvards kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.30 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberget. 15, tlf. 442324	8.15 9.30	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 832019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikæls kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.45
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svitun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 849028 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 119 49	—	10.45
St. Olavs kapell	8.00	—
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.00	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikæls kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

HYRDEBREV FOR FASTEN 1959

Jacob Mangers

ved Guds miskunn og den Apostoliske Stols velvilje
Biskop av Oslo
til Bispedømmets presteskap og troende
hilsen og velsignelse i Herren.

Høytelskede i Herren.

Den 3. september 1958 har Rituskongregasjonen sendt ut en meget utførlig «Instruks om den sakrale (kirkelige) musikk og liturgien», med det formål å få de troende til å ta mer aktiv del i de liturgiske gudstjenester og da først og fremst i de kristnes hovedgudstjeneste: det hellige messeoffer.

Det ligger da nært for meg gjennom årets hyrdebrev å gjøre dere kjent med de viktigste normer som den høyeste kirkelige myndighet gir oss for en mer effektiv og virksom deltagelse i gudstjenesten. Og det er mitt ønske at disse direktiver etter hvert blir fulgt i alle våre menigheter i den utstrekning det er mulig og under hensyntagen til de enkelte menigheters særlige forhold.

Effektiv deltagelse i messen.

Vi vet alle at det bare gis én fullkommen måte å delta i det hellige messeoffer, nemlig å frembære det i forening med Kristus og den forrettende prest. Messen er en felles gudstjeneste der vi ikke bare skal være tilskuere eller tilhørere, men på en måte prester som frembærer offeret for å gjøre Kristi soningsoffer til vårt eget.

Etter sin natur krever messeofferet at alle så vidt som mulig er aktivt med i selve feiringen. Alle skal nøye følge messens gang, konsentrere sin oppmerksomhet på den hellige handling og fordype seg i de

enkelte deler, slik at vi på det mest intime blir forbundet med Den evige høyesteprest og sammen med Ham og ved Ham frembærer offeret, som er Han selv, og samtidig ofrer oss selv med Ham. På denne måten blir deltagelsen i messen også en personlig åndelig berikelse samtidig som ens eget jeg hever seg over seg selv, og Gud og Kirken blir gjort til midtpunkt.

Denne deltagelse av de troende som feirer messen sammen med presten — med Kristus — blir enda fullkommere, sier Instruksjonen, når den ytre holdning svarer til den indre samling. Denne ytre holdning viser seg gjennom handlinger såsom i gitte tider å knele, stå, sitte, men særlig gjennom felles svar, bønner og sanger.

Om dette sier Pius XII i sitt rundskriv «Mediator Dei»: «Stor ros fortjener de som arbeider for at liturgien også i det ytre blir en hellig handling som alle tilstedeværende tar aktiv del i. Det kan gjøres på forskjellig vis, enten at hele folket etter de liturgiske normer svarer på prestens ord eller synger sanger som passer til de forskjellige deler eller — ved høymessen — synger de liturgiske tekster.»

Av dette fremgår at det er helt forkastelig, en total misforståelse, å gjøre messen til en privat andaktsstund og bare be bønner, selv de skjønneste og mest andaktstemmende, eller syngne fromme sanger som ikke svarer til gangen i den hellige handling, men leder oppmerksomheten bort fra det guddommelige drama som fullføres på alteret.

Deltagelsen i høymessen.

Den fornemste form for den eukaristiske feiring er høymessen. Ved sin større høytidelighet gir den et innblikk i storheten av de guddommelige mysterier og fører deltagernes ånd til betraktningen av disse mysterier. Det er derfor overmåte viktig at de troende får den tilbørlige vurdering og forståelse av den hellige handling og på en verdig måte gir uttrykk for sin virksomme deltagelse. Det gis forskjellige trinn for denne aktive deltagelse i høymessen.

Det første og letteste trinn er at alle troende synger de liturgiske svar: «Amen.» «Et cum spiritu tuo.» «Habemus ad Dominum.» «Dignum et justum est.» «Sed libera nos a malo.» «Deo gratias.» Det må omhyggelig arbeides for at de troende alltid og overalt i fellesskap synger disse liturgiske svar som seg hør og bør.

Det annet trinn er at menigheten dessuten synger messens faste tekster: Kyrie eleison, Gloria, Credo, Sanctus-Benedictus og Agnus Dei. For å oppnå dette mål skal det med menigheten øves noen enkle liturgiske melodier som er lette å lære og som alle lett kan synges med. På denne måten kommer vi etter hvert til det ønskede mål at alle Kristus-troende over hele verden ved felles og høytidstemt sang bekjenner den felles tro i en virksom deltagelse i det hellige messeoffer.

Jeg vil på det mest innstendige anbefale denne måten å feire høymessen på og be både sogneprestene og kordirigentene å gjøre alt de kan for å øve med menighetene, slik at alle blir i stand til å synges disse deler med glød og hellig glede.

Selvfølgelig kan også på særlige høytidsdager de faste tekster bli sunget flerstemmig (polyfonisk) av sangkoret, mens de troende andektig lytter og i sitt

hjerter tilegner seg det sinnelag som sangen gir uttrykk for. I dette tilfelle synges Benedictus etter Forvandlingen, mens ved gregoriansk sang synges Sanctus og Benedictus under ett før Forvandlingen.

Det tredje trinn blir nådd når de troende ikke bare synger de faste, men også de varierende tekster. Da dette er forbundet med mange vansker, blir det neppe aktuelt hos oss. Men Instruksjonen ønsker at det blir gjort i religiøse kommuniteter.

Deltagelsen i den stille messe.

«Med særlig omhu må det bli sørget for — sier Instruksjonen — at de troende ikke bare overværer messen som utenforstående eller stumme tilskuere, men viser den virksomme deltagelse som dette store mysterium krever slik at det kan bringe de rikeste frukter.»

Den første måte å ta del på i den stille messe er at de troende følger nøyaktig med i messens hoveddeler og inntar den ytre holdning som sømmer seg. Det er i høyeste grad rosverdig å bruke en liten messedok og be for seg, samtidig med presten, Kirkens bønner. De som ikke er i stand til å gjøre dette, skal fordype seg i betraktningen av Kristi mysterier, som tilsvarende messens vesen.

Den annen måte å overvære den stille messe på, er at de troende ber felles bønner eller synger salmer som svarer til messens forskjellige deler. Her har vi våre vakre sangmesser som er vel egnet til at alle kan følge med i hele messens gang og til å vekke det rette sinnelag hos de troende.

Den tredje og mest fullkomne måte er den såkalte dialogmesse, der hele menigheten høyt og tydelig svarer presten. Også dette kan gjøres på forskjellig vis, f. eks. ved at alle svarer slik som ministrantene gjør det, eller bare sier de korte svarene: «Amen», «Et cum spiritu tuo», «Deo gratias», «Gloria tibi Domine», «Laudus tibi Christe», «Habemus ad Dominum», «Dignum et iustum est», «Sed libera nos a malo»; eller også at de dessuten ber sammen med presten: Kyrie eleison, Gloria, Credo, Sanctus-Benedictus, Pater noster, Agnus Dei og ved kommunionen ber «Confiteor» og «Domine non sum dignus». I hvert av disse tilfelle kan det også bli innskutt felles bønner eller salmer som er nøye tilpasset messens respektive deler.

Det er sogneprestenes oppgave å se til at menighetene blir belært i alt dette og å dømme om i hvilken grad dialog-messen kan bli gjennomført etter de særlige forhold.

Den ytre holdning.

Instruksjonen taler om den ytre holdning som å knele, stå, sitte; men den gir ikke nærmere normer for det. På mange steder følges denne praksis:

Alle *kneles*: under trinnbønnen til Gloria, under kirkebønnen før epistelen, etter Sanctus til Pater noster, etter Pater noster til og med siste velsignelse.

De *står*: ved prestens inntog til han begynner trinnbønnen, under Gloria, Evangelium, Credo, Prefasjon, Pater noster og siste Evangelium.

De *sitter*: under epistelen til Evangeliet begynner, under Offertorium til begynnelsen av Prefasjonen; i høymessen også under Gloria og Credo dersom de synges flerstemmig av koret etter at presten har lest dem ved alteret.

Det er meget ønskelig at denne praksis blir innført også hos oss, i hvert fall i høymessen. Denne ytre holdning vil uten tvil i høy grad bidra til å holde oppmerksomheten våken, stemme til andakt og gi bedre forståelse for messens gang.

Deltagelse i hele messen.

Kirkens mening med søndagsbudet som forplikter de troende til å ta del i messeofferet, gjelder hele feiringen av denne offentlige gudstjeneste og ikke bare de vesentlige deler av den. Derfor oppfyller ikke de søndagsbudet som uten tvingende grunn kommer betraktelig for sent og forsømmer en betydelig del av den hellige handling. Det er en feilaktig oppfatning at det er nok å komme f. eks. til Offertoriet, og mene at med det er alt i skjønneste orden. Også de innledende deler hører med til den offentlige gudstjeneste som Kirken vil at vi skal ta del i om søndagene.

Det ser ofte ut som om mange ikke er oppmerksomme på rekkevidden av denne forpliktelse. Det er derfor min hyrdeplikt å minne om den og oppfordre alle til å gjøre alt de kan for å komme i rette tid til vår felles gudstjeneste. Alle vil forstå at også dette er et viktig ledd i den effektive og virksomme deltagelse i den hellige messe som er et hele og ikke kan deles.

Bortsett fra at det å komme for sent er en forstyrrelse av gudstjenesten og kan bli til forargelse og ergrelse for de tilstedeværende, viser det også en ringeakt for de kirkelige forskrifter og seremonier og, hva verre er, en respektløshet overfor Gud og hans hus. Hvem ville vel komme for sent til et gjestebud hos kongen eller en annen høytstående personlighet? Men å komme for sent til det helligste gjestebud, gjestebudet med Gud, det bryr mange seg ikke om. Enhver må da se urimeligheten i dette. Det samme gjelder å forlate kirken før gudstjenesten er slutt.

Jeg vil ikke nekte at det kan gis grunner som gjør at en eller annen uten egen skyld kommer for sent, så som sykdom, lang vei, mangelfulle kommunikasjoner eller særlige kallsplikter. Men det er jo unntagelser, og det vil alle forstå, og da først og fremst Gud selv. Men det kan ikke gis noen unnskyldning for dem som kommer for sent av likegyldighet, makelighet eller fordi de ikke synes om den forrettende prest, osv.

*

Høytelskede i Herren. I korte trekk har jeg forsøkt å gjøre dere kjent med Kirkens direktiv for deltagelsen i vår hovedgudstjeneste som fører oss inn i den guddommelige nådeverden. Ved den aktive, dypt inderlige forening med den guddommelige Offerprest og offergave knyttes samfølelsens og kjærlighetens bånd blant det troende folk: Fra alteret flyter den uovervinnelige kraft som trosser alle stormer, forener alle til ett folk og trekker alle til Kristus.

Den hellige treenige Gud fyller dere alle med sin nåde og velsignelse, med kjærlighet til vår hellige Kirke.

Gitt i Oslo 18. januar 1959.

† Jacob Mangers,
biskop

Kirkens samfunn — et fellesskap i Kristus

I sin både manende og oppløftende nyttårshilsen har vår biskop med sterk inderlighet tatt til orde for det han kalte «det kirkelige sinnelag». Det skulle ikke være noe mindre enn «å gå gjennom livet ved Guds side og sluttelig forene oss med ham i evigheten». Selve tanken på at en kristen er et «barn av Kristi Kirke» og at Kirken er vår «åndelige mor» inneholder en tydelig fellesskapsappell. Den brer ut familiens intime samliv over hele det kristne samfunn, det synlige og det usynlige verden rundt, og forvandler slik den sosialt uensartede massen i en udelelig helhet, måtte den ellers være aldri så sammensatt.

Uansett tidspunktet trenges det sannelig også for oss, den katolske minoritet her i Norge, å bli virksomt minnet om at vi alle tilhører en overordnet åndelig enhet, så vel den sakramentale som den jordiske. Det burde fylle oss ikke bare med takknemlighet, men like meget med trygghet og derav strømmende aktivitet. Omkring oss lever forskjellige religiøse samfunn, større og mindre, og den tallmessig langt overlegne norske statskirke. En oppmerksom iakttagelse kan da ikke unngå å legge merke til at der er stigende uro, forlegenhet, ja, usikkerhet i de tallrike religiøse grupper her i landet nettopp med henblikk på hvorledes de skal stifte kontakt, få det såkalte «moderne menneske» i tale, vekke det og varig innlemme det i sin videre eller trangere bekjennelseskrets.

I en slik situasjon følte også reklamefolkene seg kallet — de skulle nå prøve alle sine kunster for å få lokket folk inn i de mer eller mindre tomme kirker, bedehus, vitneforsamlinger og hva det enn ellers skal være. Deres smarte — som de mente — sosialpsykologiske resepter av «hva folk vil ha», og især av hva hans eller hennes eksellens ikke vil høre og ha — og som derfor med taktfull forsiktighet bør unngås eller mildnes — skulle så vel opprettholde som (hvor mulig) også øke tallet på medlemmene av det halvt «sekulariserte», halvt allerede oppløste fellesskap. Det er et trist syn for alle kristne som tar sin kristendom alvorlig. Vi hører så ofte: Messen er altfor lang; den burde være kortere. Presten uttrykker seg i altfor høytidelige ordelag; han burde nok tale mer *folkelig*. Tilpassingsangsten brer seg. Kirken må holde takt med tiden. I motsatt tilfelle vil den bli slettet ut av jordens — dvs. Nor-

dens — overflate. Hør nå her: Liturgien er altfor komplisert. Derfor: bort med en del av liturgien. Eller: Der er alt for lite av det liturgiske element. Derfor: Hit med liturgien! Mer liturgi! Skjønnere liturgi! Den ene vil synge. Den annen vil ikke det, eller ikke nøyaktig på de samme steder og ikke i samme omfang. Mareritt-synet av generalen uten hær romsterer i bakgrunnen...

Men Kristi Kirke, vår åndelige mor, ingen gammel og føyelig tante, heller ikke en påtrengende og brysom reklameagent, lever uforstyrret sitt jordiske liv ene og alene i kraft av sin guddommelige Stifters løfter. Under hele sin lange historie — der det visst var tilbakefall og gjenfødelse — har Moderkirken aldri, aldri mistet troen på Kristi troskapsløfte. Vi vet at *Han* skal være med oss i alle dager inntil verdens ende. Vi vet at uten *Han* kan vi ingen ting gjøre. Det er sikkert viktig med misjonen. Selve begrepet: Kirkens *liv* innbefatter livets dynamikk, vekst, utbredelse og kraft. Men ennå viktigere i krise- eller trengselstider gjelder det ikke å miste av syne Kristi egne ord: «Jeg er vintreet, dere er grenene.» I disse ords overnaturlige sannhetslys er det vel av en mer underordnet betydning om i en eller annen situasjon i Kirkens historie *antallet* på de troende i et eller annet europeisk land er større eller mindre.

Det eneste nødvendige — unum necessarium — som virkelig trenges for oss alle er det sanne «kirkelige sinnelag». Men vi kan umulig bli fylt av dette sinnelaget, dersom vi ikke makter å oppleve det som vårt aller høyeste *adelsmerke* at vi får lov til å tilhøre Kristi Kirke *uten* reklame og smarte tricks, *uten* i og for seg hyggelige kaffeslaberaser, *uten* hele det spiss- og småborgerlige apparat som uten besvær forveksler fellesskap med møter og svetter av angst for tomme kirkebenker. La dem altså være tomme — burde vi si til våre ikke-katolske brødre. Disse tomme benker har det nok bedre enn de som ikke sitter i dem. For i Kristi Kirke er også de tomme benker uavlatelig i Kristi nærvær — det som strømmer ut av tabernaklet og fyller våre kirker (selv det aller minste kapell) med en usigelig, stille, men samtidig merkbar verdighet og liv.

Det kirkelige sinnelag — ja — mon ikke det aller vesentligste er innbefattet i kommuniensbønnen av den hellige *Thomas av Aquino*: «Miskunnelige Gud, unn meg å ta imot din enbårne Sønn, vår Herre Jesu Kristi legeme, som han tok i arv fra Jomfru Maria, slik at jeg kan bli verdig til å opptas i hans åndelige legeme og telles blant hans lemmer.» Denne bønn inneholder to grunnleggende åndelige realiteter. For det første: Intet virkelig, levende og virksomt kirkelig sinnelag er mulig på lang sikt uten nattverdsfellesskapet med den virkelige, levende og virksomme Kristus. For det annet. Det individuelle fellesskap med den eukaristiske Frelser vides ved Hans fortjenester og ved Guds barmhjertighet ut til å omfatte det usynlig-synlige fellesskap med Kirken, i Kirken og for Kirkens videre åndelige liv og virke. Kristi legeme er veien til deltagelsen i Kristi mystiske legeme. Det kirkelige sinnelag — Kristi sinnelag! — er visshet om at «i Kirken lever, taler og handler Han», som Robert Hugh *Benson* sa i en av sine fasteprekener i kirken S. Silvestro-in-Capite i

SÆRTRYKK

Hosstående hyrdebrev vil foreligge i særtrykk omkring 1. mars i et hendig format og under titelen «*Vår aktive deltagelse i messeofferet*». Særtrykket kan omkostningsfritt bestilles fra St. Olavs Forlag.

Et særtrykk av *17de gregorianske messe* (for søndager i Advents- og Fastetiden) i moderne noteskrift er å få til en pris å kr. 0.25.

St. Olavs Forlag, Akersveien 5, Oslo.

Abraham, vår far

Av sr. Marie Louise, O. P.

Da vi første gang gjorde bekjentskap med bibelhistoriens skikkelser, Abraham, Moses og Elias, sto de vel nærmest for oss som urtidslevninger i en utenat lært lekse. Som denne strakk vår interesse seg sjelden lenger enn akkurat «derfra til dit», — sammenhengen gikk oss oftest forbi. Og siden la vi patriarker og profeter på hyllen sammen med det pensum vi var ferdig med til eksamen. Kanskje ligger de fremdeles og samler støv i vår bevissthet, og vi finner det ikke umaken verd å lete frem igjen trekkene hos disse ruvende personlighetene i Israels historie. Vi har så nok med nutiden. Dessuten er vi jo barn av det Nye Testamente — hva tjener det da

Rom for nøyaktig et halvt hundre år siden. Det er godt å minnes at det var Sigrid *Undset* som oversatte dem — i Danmark var Johannes *Jørgensen* grepet av Bensons «Verdens Herre» som han overførte til sitt morsmål — og lot dem i 1926 trykke på Aschehougs forlag under titelen «Kristus i Kirken» (Christ in the Church).

De som er meget fornøyd med sin «individualisme» og med sin fromt duftende jeg-dyrkelse i kristent-religiøs form, burde på ny kunne fordype seg i den mektige, følgestreng fellesskapstanken som Kirkens messeoffer bevisst er gjennomstrømmet av. Fra «Confiteor» lyder den angrende bønn som favner og henvender seg, i hierarkisk ordnet rekkefølge, til hele den himmelske hærs-kare fra Gud og den hl. Jomfru over erkeengelen, apostlene, «omnes Sanctos», og helt frem til «et vos, fratres». I «Offertorium» ber presten for alle tilstedeværende, «et pro omnibus fidelibus christianis vivis atque defunctis». Gjennom hele den hellige offerhandling går «det kirkelige sinnelag» som vårt nesten uopnåelige forbilde; stadig nye åndelige *regioner* blir innlemmet og tatt vare på i Messens liturgiske tekst. En hel lang betraktning kunne vel skrives om denne fellesskapstanken slik den stiger opp i Messen, og slik den blir gjort delaktig for menigheten.

Det kirkelige sinnelag i ånd og sannhet krever ingen oppgivelse av den virkelige kjerne i menneskets sjel — forutsatt at mennesket aktivt tar del i samlivet med Gud — men den *styrker* menneskesjelen ved den stadige visshet om at i alt vårt personlige særpreg er vi udelelige lemmer på Kristi legeme — det som Kirken virkelig er. *Pascal* kunne med rette utbryte: «Hvor opphøyet må ikke Kirken være når Gud alene holder den oppe». Men denne tanke vil aldri bli forstått av dem som ikke forstår det reelle — dvs. det levende og virkende — bånd mellom Kris-

til å holde forbindelsen vedlike med alt det gamle som den nye pakt har gjort slutt på?

Dersom vi nøyer oss med et resonnement som dette, da er vi nettopp ikke barn av tiden, for den moderne bibelforskning ute i verden har inspirert en rikholdig litteratur omkring våre store forbilder i det Gamle Testamente. Og har vi først interesse av å stifte bekjentskap med de fire evangelister, da kan vi heller ikke unngå et stadig møte med disse «tre store» som etter århundrer i graven fremdeles var levende hos Israels folk. Men først og fremst er det Kristus selv som stiller dem i forgrunnen blant dem han personlig var knyttet til. Det kan vel kalles en vennskaps erklæring da Jesus sa til jødene: «Abraham, deres far, gledet seg til å se min dag; han så den og gledet seg.» Og da Jesus viste seg i guddommelig klarhet for disiplene på Tabor, da så de ham i fortrolig samtale med Moses og Elias, og evangelisten Lukas føyer til at de talte om hans nær forestående død. En slik fortrolighet viser man bare sine nærmeste venner.

Sett ut fra denne synsvinkel rykker de gammeltestamentlige personligheter oss straks nærmere, og vi begynner å fatte interesse for dem. For hva er naturligere enn å søke omgang med en venns venner?

Prøver vi å se på disse tre, *Abraham, Moses* og *Elias*, som levende personligheter, som banebrytere

og Kirken: kjærlighetsbåndet. Kristi troskap mot Kirken er bare et annet ord for hans kjærlighet til Kirken, der han selv virker og lever, *ikke* symbolsk, *ikke* i minnenes refleks, men igjen og igjen: virkelig, eksistensielt om man vil det i det 20. århundre.

Gjennom det kirkelige sinnelag er vi til enhver tid og i alle livets tilskikkelser usynlig knyttet sammen med uttallige mennesker og slekter vi personlig ikke kjenner. Selv der vi har sviktet i vår menneskelige ufullkommenhet og skrøpeligheit, er vi bundet sammen med det kirkelige fellesskap. Tusener av våre brødre ber for oss; deres bønn løfter oss opp av vår dvaletilstand. Smerten isolerer; ulykken skaper mur omkring den ulykkelige. Men i det kirkelige fellesskap går også denne smerte og denne ulykke opp i en høyere sammenheng.

Visst er paven og hierarkiet og biskopene og prestene «Kirken». Men udelelig med dem — for i Kristi mystiske legeme fins det ingen kunstig adskillelse — er Kirken den evige bro som i troen på Kristus hvelves over og fra de levende slekter til de døde, og omvendt. Og det kirkelige sinnelag, som alltid vil bli uavhengig av de tallmæssige beregninger, er den ustanselige levende kraft, den skjulte og usynlige, som sirkulerer i dette legeme. For å si det igjen med *Pascal*: «Det er en fryd å være ombord i en båt som piskes av stormen og samtidig være sikker på at den ikke går under. Slik er det med Kirken når forfølgelser raser.» Og ikke bare forfølgelsene, kan vi tilføye. Også likegyldigheten kan rase. Kulden kan det. Angsten og ensomheten. Splittelsen. Tvilen og troløsheten. *Da* lytter vi på ny til Kristi egne ord: «Jeg skal være med dere i alle dager inntil verdens ende.»

Askeonsdag 1959.

Peregrinus.

for vår egen tro, da vil vi snart merke at de i grunnen ikke står oss så fjernt, men at det er vi som har fjernet oss fra dem. Og det har vi ikke gjort uten tap for oss selv. Kanskje er vi fulle av skepsis fordi mange av de historiske detaljene i deres liv er tvilsomme. Men det Gamle Testamente er ikke et historisk verk i den betydning moderne forskning legger i ordet. De inspirerte forfatterne har ment å gi oss noe meget mer — de åpenbarte sannheter om Gud og mennesket, slik de avspeilet seg i Israels bevissthet og historie. Og for Israels folk sto Abraham, Moses og Elias ikke bare som lysende eksempler, men som autentiske vitner om de verdier som utløses når Guds krav og løfter danner et levende samspill med menneskets svar på hans kall. Verdens harmoniske utvikling vil alltid bero på dette samspill som krever et personlig svar fra hver enkelt sjel. Derfor har de gamle patriarker og profeter noe å lære oss den dag i dag. Kristi anerkjennelse skulle jo også være den beste garanti for at vi trygt kan sette disse skikkelsene i relieff mot en litt utydelig historisk bakgrunn, og se opp til dem som forfedre og forbilder. Den betydning de hadde i det utvalgte folks religiøse utvikling kan også tjene som mønster for sjelens vekst, dens kamper og seire under gangen mot målet, som er Gud.

Den første som dukker frem i Israels historie og formidler presise og klare åpenbaringer fra Gud, er *Abraham*. Som alle vet er han blitt stående i historien som de troendes far. Dette er kanskje et farskap vi ikke så spontant ville tillegge ham. For hvis vi bare kaster et nærsynt blikk på det rent objektive innhold av Abrahams tro, da kan vi jo bli fristet til å mene at et så begrenset område ikke kan tjene til å utvide vår egen horisont. Vi vet jo så meget mer, vi kan vår katekismus, vi har hele den kristne tradisjon og lære å bygge på. Abrahams trosbegrep omfattet mest bare den ene, sanne, allmektige Gud — Herren som gjengjelder godt og ondt. Dessuten kan nok den tids oppfatning av moral og rett få mangan retroende til å steile.

Men ser vi hvordan Abraham *handlet* ut fra sin tro, da må vi tilstå at vi kommer til kort med all vår viten, og at det snarere er Abraham som ville ha vanskelig for å gjenkjenne oss som sine barn og arvtagere. For det å tro er jo ikke bare å holde for sant, men selv å være sann mot det vi tror på, tillitsfulle, logiske, handlende, med hele vår sjelsstyrke rettet mot det troen krever av oss. I alt dette står Abraham som et verdig eksempel, enkel, rettlinjert, uten fusk og unødvendige innvendinger.

La oss prøve å sette oss i Abrahams sted. Bibelens beretning er kort og konsis og har kanskje ikke gått opp for oss i hele sin storhet og fulle konsekvens. «Herren sa til Abraham: «Dra bort fra ditt land og fra din slekt og fra din fars hus til det land som jeg vil vise deg... Så dro Abraham bort som Herren hadde sagt til ham.» Uten protest, uten et eneste spørsmål. Etter Bibelens tekster kan det være uvisst om Guds kall første gang kom til Abraham i hans hjemsted Ur i Kaldea eller Haran hvor han siden oppholdt seg med sin far og sin familie. Men historikerne forteller at Ur, som dengang lå ved den Persiske bukt, var en høyt sivilisert by. Ved utgravninger som er foretatt der i den senere tid har man funnet fantastiske rikdommer og verdifulle kunstskatter. Alt dette forlot Abraham for å redde sin

gudstro mot hedningenes overgrep, slik som de historiske fakta gjør det klart og sannsynlig. Vi kan vel også tenke oss at for Sara, som var en dyktig humør, må det ha vært en kraftig påkjennning for humøret å forlate et velutstyrt kjøkken og en trygg tilværelse, og hun har vel neppe beholdt sin skuffelse helt for seg selv. Men Abraham nølte ikke — Gud hadde talt. Så brøt han med sitt miljø, forlot sin fars stamme og bega seg avsted for å føre nomadens uvisse tilværelse. Gud hadde sagt: «til det land jeg vil vise deg». Det eneste «sikre» han hadde i vente var da en grav i et ukjent land. På det fulgte: «Jeg vil gjøre deg til et stort folk, og deg vil jeg velsigne.» Å stole urokkelig på Guds spesielle beskyttelse av etterslekten når man etter all menneskelig beregning vil dø uten livsarvinger, det vitner vel om en tillit som håper mot alt håp — en tillit vi kanskje ikke så gjerne vil sammenligne med vår egen.

Men vil vi styrke vår tro og øke dens verdi, da bør vi likevel stanse opp og vurdere den trosarv vi har fått gjennom vår åndelige stamfar, og så selv prøve å heve rentene av den. Abrahams rikdom lå i den objektive tro på Guds allmakt, i hans grenseløse tillit, i den mentalitet som stiller seg til disposisjon for Guds interesser, uten først å søke personlig belønning og egen trygghet og velvære. Dogmatisk sett var jo hans tro enkel sammenlignet med vår, men han ydet et maksimum som kan gi oss en desto større følelse av fattigdom når vi tenker på den viten vi sitter inne med. Med sin tillit til Guds løfter trodde Abraham åpenbart på oppstandelsen. For han tvilte ikke på at Gud kunne gjøre det som menneskelig sett var umulig, at Han kunne gi ham en arving ved å vekke nytt liv av en død livsspire. Vi tør ikke si hvilken forestilling Abraham hadde om himmel og evig eksistens. Men Kristi eget ord gir oss en lykkelig visshet om en belønning i evigheten, ikke bare for ham, men også for enhver som handler i troskap mot det lys de har mottatt. Det var en hedensk hovedsmann som fortjente et slikt vitnesbyrd: «Sannelig sier jeg dere: så stor en tro har jeg ikke funnet i Israel. Men jeg sier dere at mange skal komme fra øst og fra vest og sitte til bords med Abraham, Isak og Jakob i himmelriket.»

Vår glede og vårt håp ligger i bevisstheten om en himmel som er tilværelsens mål, et evig liv ervervet ved Jesu død og oppstandelse. Men dersom himmelen bare betyr summen av den belønning vi venter oss, da reduserer vi motivet for våre handlinger og gjør vår tro fattigere. Abrahams drivkraft var Guds interesser — han forlot alt fordi Gud hadde talt. Vi vil gjerne at Gud skal vise oss sitt vennskap og sin fortrolighet, men vi er engstelige for at han skal tale til oss og bringe forstyrrelser inn i vår tilværelse. For når Gud taler, er det gjerne for å kreve noe av oss. Vi vil gjerne ha en tro som kan flytte fjell, men vi tenker ikke alltid på å begynne med de tyngste fjell, som vel i grunnen er oss selv.

Under vekten av vår egenkjærighet og treghet, er det oppmuntrende å tenke på Abrahams eksempel. For vi kan øyne rekkevidden av hans ja til Guds krav, vi kan følge tråden i Guds plan med hans liv. Det er jo et faktum at hans troskap reddet monotheismen, at den gjorde ham til stamfar for det utvalgte folk hvor Messias skulle fødes, at den banet veien for den tro som er vår. Hvorfor ikke la det

BLIKK på TIDEN

JUBILERENDE RADIKALER

■ Forfatteren Helge Krog har de siste ukene vært utsatt for noe av den vanskjebne som han ofte med vidd og hån har latterliggjort hos andre penneføre menn: Å bli hyldet og kanonisert som jublant. To avsnitt fra det obligate hyldestkoret interesserer ganske særskilt. Det første er hentet fra Odd Eidem's opplagte om noe uelskverdige portrett («Verdens Gang» 6. februar) og gjelder Helge Krog's manglende begripelse av sin motpol i norsk åndsliv, Sigrid Undset:

«Så sterkt virket Krog — ja det lyder absurd — at to kjente yngre norske forfattere aldri fikk seg til å lese Sigrid Undset! Grunnen var at Helge Krog stemplet hennes middelalderromaner som humørløse, de var «som et stort, men nordvendt hus. Det faller ingen sol gjennom dets mange vinduer». Noe slikt oppfattet man som en briljant og drepende karakteristikk av — Sigrid Undset! (...)

inspirere oss til å la *nuet* — det som ikke kommer tilbake — være stedet hvor Guds krav og vårt ja utløser de verdier fremtiden skal bygge på, verdier som kanskje langt overgår det vi kan forestille oss.

Som vi vet ble Abrahams tro satt på en mer enn hård prøve. Beretningen om Isaks offer inneholder sikkert ikke Guds ønske om at Abraham skulle drepe sin sønn, men snarere en protest mot hedningenes skikk å ofre menneskeliv. Den lærdom vi kan få av Abrahams beundringsverdige holdning, er at våre edleste egenskaper, viljen og forstanden, er underlagt en høyere makt. Og de taper aldri ved å vike, selv når Guds krav kan virke selvmotsigende. Abrahams svar var ganske enkelt: «Her er jeg», og stedet hvor han hadde opplevet sitt livs tyngste stund kalte han «Herren ser», dvs. Gud har omsorg. Hvilken større arv kan vel noen etterlate seg enn et så sublimt svar når Gud åpenbarer seg i en smertefull prøvelse eller i et dypt mørke! Abrahams Gud — Herren som gjengjelder det gode — ga også Abraham en ny forjettelse, et øket håp som ikke lenger gjaldt hans slekt bare, men alle jordens folkeslag. «I din ætt skal alle jordens folk velsignes.»

Uendelig meget mer i Abrahams liv kan gi oss stoff til ettertanke. Men en begrenset artikkel kan bare gi oss noen glimt til belysning av et gudsforhold som har satt sitt uutslettelige preg i historien, og som også burde bygge fremtiden ved å prege vårt eget sinn.

Under inntrykk av sin store religiøse opplevelse skrev Pascal: «Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, ikke filosofenes og de lærdes Gud!» Filosofene kan føre gode bevis for Guds eksistens, men de gir oss ikke en Gud som byr oss sitt vennskap. Derfor er Abrahams Gud og åpenbaringsens Gud også vår Gud, Han som senere i Israels historie ledet sitt folk gjennom ørkenen til det forjettede land, som talte til Moses «som en venn taler til sin venn».

Denne vandring fra tro til vennskap er også vår, derfor kan vi si at historien om Abraham, Moses — og senere Elias — også er vår egen.

Søster Marie Louise, O. P.

Om katten vet man at den ser nesten like godt som en falk. Men om katteøynene vet vi også, at de merkelig nok ikke ser farver! Kloen spruter bare når noe beveger seg. Skulle man snakke med en katt om farver, ville den svare: Tøv! Helvetes overtro! Jeg kan da se hva jeg ser!

Det mest skarpsynte av våre husdyr har altså bare blikk for nyanser av hvitt, svart og grått. Også Krog så hva han så og anerkjente ikke noe annet. Leste han en skribent som levde bare i farver, da ble kritikerens penn et gevær: Tøv! Helvetes overtro! Derfor syntes han i 1927 meget bedre om Sigurd Hoels «Syndere i sommersonn» enn om Sigrid Undsets «Olav Audunssøn», altså ett av historiens mesterverker. Fru Undset skrev om en verden han ikke så, og det han fikk øye på i hennes rike var ganske riktig det samme som katteblikket oppdager: Det grå. Om det nordvendte huset skrev han: «Det ruver dystert og forstemmende, og den som nærmer seg, ser aldri en flamme fra rutene, hverken av demring eller solefall. Inne i stuene danser aldri støvet i strimer, men det legger seg tett og grått over gamle møbler og ufriske sinn.»

Det er når man leser slik en dom at man husker de tyske linjene:

*Auch kluge Leute kann man
irren seh'n
in Sachen die sie nicht
versteh'n.*

For magister Finn Jor («Morgenposten» 9. februar) er dikterjubileet derimot en anledning til et vurderende blikk på radikalerne og kristendommen; kritisk treffende, men ikke uten tilløp til innrømmelser. Under titelen «En troende radikaler» skriver han blant annet:

«Det er neppe noen tilfældighet at Krog åpner sitt forfatter-
skap med et angrep på de kristne og på kristendommen. Polemikken mot kristen tro og moral har opptatt en vesentlig del av hans forfatterskap, såvel i dramatisk form som i artikler. Det påfallende ved denne polemikk er den avsky forfatteren føler overfor sitt stoff, og den glede han har av å rive det i stykker. Man kan gjøre seg adskillige refleksjoner over dette. Det er jo ikke noe særkjenne for Helge Krog, det er et trekk som går igjen hos svært mange radikale fra mellomkrigstiden. Det har neppe sin rot i marxismen, men må snarere betraktes som en alminnelig psykologisk reaksjon mot den spesielle norske kristendomsform som er kjennetegnet ved dysterhet og alvor. Ved slike påstander møter man nesten alltid protester fra pietistisk hold. Det er forståelig, men har vi ikke snart så mange eksempler på denne slags reaksjon at det kunne mane til ettertanke? Personlig ser jeg det som et svakhetstegn at man ikke engang er villige til selvprøvelse overfor en slik påstand.»

KATOLSK FORUM

DOMINIKANERNES FOREDRAGSAFTENER

Neuberggt. 15, Oslo

Tirsdag 24. februar kl. 20:

KRISTEN TRO OG MENNESKELIG TOLERANSE
ved pater H. Rieber-Mohn.

Den religiøse intoleransen er et aktuelt og påtrengende problem, — både ute og hjemme. Hva mener egentlig vår tids katolikker om den religiøse tålsomhet overfor anderledes troende og tenkende, og hva lærer den katolske kirke om dette problemet?

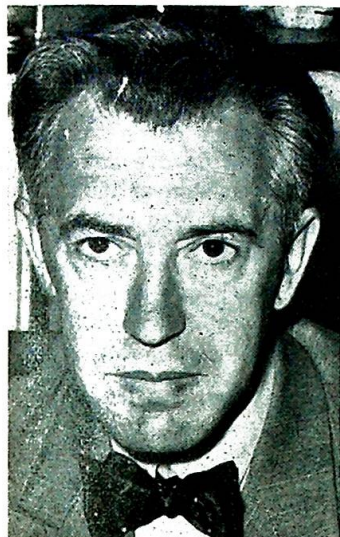
Tirsdag 3. mars kl. 20:

CHESTERTON — PARADOKS OG VIRKELIGHET
ved forfatteren Ørnulf Ranbeimsæter.

Få — om noen — skribenter i moderne tid legemliggjør som engelskmannen G. K. Chesterton (1874—1936) katolisismens smil og livsoverskudd, i en form som under sin overgivne humor og joviale menneskevennlighet rommer både dybde, alvor og kraft. Ørnulf Ranbeimsæter søker å avdekke ett av de grunntemaer som holder sammen G. K. C.s virkelighetsforklaring.

KONTAKT

■ Har den kristne kirke virkelig kontakt med det norske folk? Mer og mer, ihvertfall sammenlignet med mellomkrigsårene, mener rektor Arne Fjelberg, som i en artikkel i «Kirke og Kultur» (1, 1959) gjør opp en optimistisk status i så høende. Ser en nærmere etter, er det imidlertid snarere kontaktmulighetene og institusjonene som springer i øynene — hele opplegget til en kirkelig motoffensiv i etterkrigsårene. Konklusjoner og resultater er det for tidlig å legge frem. Men i den omsinnelse som preger tidsånden ser Fjelberg en større mulighet for at kristendommens budskap skal bli hørt:

Arne Fjelberg —
kirkelig optimisme.

«Materialismen er ved å falle ut av rollen som religionssurrogat. Istedetfor kulturoptimisme har vi, også det brede lag, fått en kulturrealisme som ofte aksentueres som direkte pessimisme. Tilværelsens labilitet retter tanker og hjerter mot det evige perspektiv, mot det varige, faste, uforgjengelige. De praktiske sosiale problemer trekker i samme retning. Det spørres etter normer av absolutt forpliktende art. Kampen for levestandard er kommet til et punkt hvor det like meget blir spørsmål etter livsstandard. Kontakten mellom kirken og den moderne industribefolkning springer naturlig og nødvendig ut av selvsituasjonen.»

Enkelte vil kanskje stille seg mer tvilende til kontaktmulighetene når det gjelder nettopp arbeiderklassen. Og så er der det største proble-

met: *Ungdommen*. Det vesle som eksisterer av sosiologiske undersøkelser omkring kristendommen i Norge lar oss ane en alderspyramide som ikke er sunn, og som lover lite godt for fremtiden. Sist iaktatte symptom er den undersøkelsen som magister Egil Nielsen har foretatt og beskrevet i avhandlingen «Interesser hos voksne» (Universitetsforlaget 1958). Interessen for de religiøse radioprogrammene øker, hevder han, sterkt med alderen og er sterkest på landsbygden. Men ungdommen og urbaniseringen er fremtiden! Satt på spissen kan det sies slik, at når radiogudstjenesten søndag formiddag sendes ut, sitter 2/3 av de gamle mellom 60 og 70 år ut over bygdene og hører på. Men hvor er de unge, og ganske særlig byungdommen? Det er vitalt for kirken å finne den.

MISTENKSOMHET

■ Pavenes ord har ofte, fra gammelt av, vært ikledt en spesiell høytidelig og omstendelig vatikansk retorikk. Det har ikke alltid gjort dem akkurat lett tilgjengelige for alminnelige nutidsmennesker, vant som de er til lakoniske pressemeldinger og politisk jargong.

Nå er det godt mulig å være nyansert og enkel på samme tid. Og Johannes XXIII synes å være en kirkeleder som vet å la tradisjoner være tradisjoner og uttale seg særdeles klart og direkte. Ifølge vår kollega, den franske ukeavisen «Témoignage Chrétien» (6. februar) holdt Paven nylig en tale til geistligheten i sin egen bispestad, Roma, der han blant annet uttalte, om det forestående kirkemøte:

«Når det gjelder de kristnes enhet, akter vi ikke å sette oss til doms over fortiden, og fastslå hvem som hadde rett og hvem som hadde urett. Der er ansvar og skyld på begge sider. Det eneste vi sier er: La oss forene oss, la oss gjøre slutt på stridighetene!»

Pavens initiativ, som jo i første rekke gjelder Østkirken, har foreløbig møtt adskillig forsiktig velvillighet også på protestantisk hold rundt om i verden. Det gjelder kirkeledere som generalsekretæren i Kirkenes Verdensråd Willem Visser l'Hooft erkebiskopen av Canterbury Geoffrey Fisher og de franske protestanters leder pastor Marc Boegner.

Her i Norge står jo imidlertid den økumeniske tanke ytterst svakt, ganske særlig i det lutherske legfolket, og uviljen mot enhver kontakt med den katolske kirke er gjerne proporsjonal med en ofte usannsynlig uvitenhet om dens vesen og dens liv i samtiden. Kommentarene i den kristelige presse til det katolske initiativ er da også stort sett derefter. Også fra teologisk hold understrekes fortrinsvis det som skiller, ikke uten insinuasjoner om at hele konsilet skyldes «taktisk framferd under den pågående katolske aksjon» (professor Andr. Seierstad i «Luthersk Kirketidende» 7. februar), eller ønsket om å sprengte en splittende kile inn i forståelsen mellom protestantene og de gresk-ortodokse kristne (professor Einar Molland i «Vår Kirke» 7. februar, med det forsiktede forbehold: «De som er fylt av mistillit til Roma, vil si... osv.»).

Der blir vel neppe noen samlet eller enig optreden fra protestantisk hold dersom Paven innbyr de protestantiske kirkesamfunn til å sende observatører (om ikke delegater) til kirkemøtet i 1961, som etter forlydende skal finne sted i Roma. Erkebiskopen av Canterbury er av dem som på forhånd har gitt sitt positive tilsagn («Time» 9. februar). Men en trenger dessverre neppe profetiske evner for å anta at svært mange norske protestanter snarere blir å finne på den motsatte fløy, blant dem som synes at selv denne lille gestus er for meget. Der er langt igjen.

Fr. Candidus.

Paven tenkte på sine foreldre

Pave Johannes XXIII's privatsekretær, monsignore Loris Capovilla, talte nylig i forbindelse med festlighetene for Venezia's patriarkat om «Johannes XXIII — fra Venezia til Petri stol». Mgr. Capovilla sa: «På kroningsdagen, umiddelbart etter den festlige utgangsprosesjon fra St. Peterskirken, trakk Paven meg til side og sa: Under all denne jubel fra folkemengden tenkte jeg på det stedet jeg ble født i Sotto il Monte, på min far og min mor.»

Videre sa mgr. Capovilla i sin tale at pave Johannes i hele sitt liv har hatt en spesiell forkjærlighet for den tredje bok i Kristi Etterfølgelse av Thomas av Kempis, hvor det står i artikkel 23: Heller gjøre andres vilje enn å sette sin egen igjennom — Alltid strebe etter å ha litet i stedet for meget — Alltid være tilbakeholdende, aldri ta den første plass, men heller den siste — Ønske å be om at Guds vilje blir oppfylt — Alltid være lydige!

FASTEPREKENER I ST. OLAVS KIRKE, OSLO

Kl. 19 hver søndag i Fasten ved pastor A. Haeck.

- 22. febr.: «Jesu selvbevissthet som Gud-menneske.»
- 1. mars: «Hva er egentlig, ifølge Kristus, å tro?»
- 8. mars: «Kristi holdning overfor den troende.»
- 15. mars: «Å tilhøre Kristus vil si å dele hans skjebne.»
- 22. mars: «Kristi død: Porten til evigheten.»

FASTEPREKENER

over emnet «Vår helliggjøring» i St. Hallvard kirke, Oslo, hver søndag under høymessen ved sogneprest A. Castricum.

Tegnet fra himmelen

Biskop dr. Mangers' preken i Lunden kapell 12. februar ved den høytidelige avslutning av 100-års jubileet i Lourdes.

Den 11. februar i fjor — 1958 — satte en formelig folkevandring inn til Lourdes, den lille byen ved Gave-elven i Sydfrankrike. Det var den gradiose opptakt til feiringen av 100-års jubileet for Guds mors apparisjoner til den lille gjeterjenten Bernadette Soubirous. Denne folkevandring fra hele verden har fortsatt gjennom hele året. Lys og sol, sang og musikk, bønn, bot og jubel, fred og glede har fylt millioner av menneskehjarter. Med takk til Gud og fred i hjertet reiste de hjem igjen, styrket i sitt kall til å meddele sine medmennesker det budskap som Gud gjennom Maria har gitt vår moderne verden.

I dag slutter vi dette jubileumsår, men budskapet fra Lourdes, dette tegnet fra himmelen, bevarer hele sin gyldighet og aktualitet og er særlig viktig for vår tid. Lourdes er blitt en veldig faktor til forbrødringen av menneskene og sammensveisningen gjennom kjærligheten til Gud og hans hellige mor og gjennom samværet med folk fra alle raser og nasjoner. Vi kan nesten si at Lourdes er liksom blitt den kristne verdens annet midtpunkt, verdens annet Roma, møtestedet for alle folkeslag. Det kan og vil bli menneskehetens redning, dersom den bare vil høre på budskapet fra den uplettede Jomfru; for den himmelske mor vil forene alle sine barn til en stor Guds familie. Derfor er Lourdes en av de store freds- og enhetsfaktorer i vår splittede verden.

Vi må ikke tro at det viktigste i Lourdes er de mange helbredelser som skjer der. Det var ikke meningen med Guds mors apparisjoner. De som reiser dit for den saks skyld blir som oftest skuffet. Målet og meningen er å få menneskene til å forstå at det gis noe høyere og verdifulle enn jordiske goder og gleder, enn tekniske fremskritt og oppfinnelser, og at de derfor må besinne seg på det overnaturlige og vende tilbake til Gud, til Kristus, til Kirken. Maria har ikke sagt: «Jeg vil helbrede de mennesker som kommer hit.» Men hun sa: «De skal komme hit, be og gjøre bot og besinne seg på det ene nødvendige.»

Og i sannhet har utallige mennesker i Lourdes gjenfunnet sin barnetro og vendt tilbake til et fromt kristenliv. Slik skriver f. e. den kjente Dr. Leuret, tidligere president for konsultasjonsbyråene i Lourdes: «Mange av mine kolleger som i universitetsårene hadde mistet den kristne tro, er i Lourdes og ved Lourdes atter blitt troende og ivrige kristne.»

Men for å kunne fullt ut forstå det overnaturlige, tegnet fra Lourdes, må vi gjøre vår sjel lys og som krystall, frigjøre den fra sofismer og all syndig attrå og gjøre den åpen for det guddommelige lys; for Gud gir sin nåde, troens nåde og nåden til å fatte det hellige, først og fremst til de ærlige og rene sjeler: «Salige er de rene av hjerte, for de skal se Gud» (Matt. 5, 8). Er det ikke nettopp derfor at Maria har vist seg der som den rene, den uplettede Jomfru?

Se, det er tegnet på himmelen, flammeskriften på veggen, «mene tekkel», for vår tid som søker sin lykke i materielle og sensuelle fornøyer. Men Gud skje takk: tusener og atter tusener av mennesker har i Lourdes forstått tegnet og erkjent at det viktigste i livet — det ene virkelig nødvendige — er Gud og vår uødøelige sjels frelse, for Gud lever, Gud Herren og Dommeren.

ET UTMERKET TILTAK

Konvertitter fra det 20. århundre. — Utgitt under ledelse av F. Lelotte, S.J. Bryssel.

Arne Frost-Hansens Forlag, København, har utgitt denne serien i små, billige hefter. Hittil har kommet: 1) *Hubert Dryvers, S.J.*: «Fulton Oursler. En detektiv opdager Kristus.» 2) *I. M. Devos*: «Douglas Hyde. Fra Marxisme til Kristus.» 3) *R. Courtois, S.J.*: «Edith Stein. En berømt jødinde.» 4) *R. Kothen*: «Thomas Merton. Digter og Trappistmunk.» 5) *R. Courtois, S.J.*: «Reinhold Schneider. Fra nihilisme til troen.»

Disse heftene er meget interessant lesning, og har noe å si alle, både det søkende menneske, konvertitten og den som fra barnben av har vært katolikk. Sistnevnte ser hvor mange kamper andre må igjennom for å få Troen, mens konvertitten og den søkende kan få en verdifull hjelp ved å lære om andres vei til tro og overbevisning.

Som man nok vil forstå er disse fem konvertitter ikke så lite utenom «dagligdagsmennesket». Men deres problemer har vi jo alle i mer eller mindre grad til felles. Det er å håpe at serien fortsetter.

Lars Paul Messel.

Foredrag med lysbilder om Det hellige land

I forbindelse med den planlagte Palestina-reise innbys alle interesserte til et kåseri med lysbilder som sogneprest dr. Gerard *Vranken* kommer til å holde på de følgende steder og dager:

Oslo: fredag 20. februar kl. 20 i Foreningslokalet, Akersvn. 5.

Fredrikstad: søndag 22. februar.

Hamar: onsdag 25. februar.

Bergen: søndag 8. mars.

Som tidligere meddelt, starter reisen fra København den 3. april. Påmeldingsfristen er satt til 1. mars. METRO REISEBUREAU, Karl Johansgt. 31 (inng. Arbeidergt.) står til tjeneste med alle nødvendige opplysninger.

Dansk orden til konsul Carl P. Wright

Konsul Carl P. Wright, Porsgrunn, er blitt utnevnt til ridder av den kongelige Dannebrogorden for fortjenstfull konsuler virksomhet.

BØNNENS APOSTOLAT:

— MARS: Den hellige fars særlige og alminnelige formål. — Flere misjonærer til Afrika.

Det gjelder derfor å ta imot budskapet og leve etter det: «Salig er den som hører på meg... For den som finner meg, finner livet og øser frelse hos Herren» (Ordspr. 8, 35).

Høytelskede i Herren. Dersom vi på en verdig måte vil avslutte dette Lourdes-år, da må vi ærlig forsøke å forstå det store tegn som Gud har gitt oss på sin allmektige faderkjærlighet og frelservilje, og vi må love ham å være tro mot det i vårt daglige liv slik den hellige Bernadette har vært tro mot det helt til sitt livs ende, trass i lidelse og sykdom, misforståelser og motgang.

OPPROP

Kunne De ha lyst til å ha et feriested som De på sett og vis kunne betrakte som Deres eget, dit De kunne dra en weekend, i ferien, eller kort sagt når De trenger litt ro og litt avkobling?

Eller kanskje De kunne ønske Dem et sted hvor De kunne møte en liten gruppe trosfeller for å meditere, diskutere livets mange problemer, og der presten var det samlende midtpunkt som rådgiver og hjelper og sjelesørger?

Vi vil gjerne minne om at vi har et slikt sted, nemlig ST. HALLVARD KLOSTER i Sylling, ferie- og retreatstedet åpent for alle Norges katolikker. Stedet ble som kjent overlatt til legfolket av St. Franciskussøstrene for prøvedrift over en 4 års periode.

Vi har nå hatt 2 års prøvedrift, og vil da gjerne orientere litt om driften og fremtidsperspektivene for stedet.

Driftsutgiftene for Sylling har hittil omtrent svart til inntektene, men vi har måttet skaffe endel utstyr og foreta endel reparasjonsarbeide. Vi står nå oppradd for videre midler. Alle reserver som skulle garantere driften er oppbrukt, så ytterligere kapital må skaffes.

Vi har ennå 2 års prøvedrift foran oss, og innen disse to årene må vi ha skapt de nødvendige forutsetninger for den fremtidige drift.

Hva er det vi ønsker å gi alle våre katolikker gjennom St. Hallvard Kloster?

1. Et ideelt sted for Ungdommens sammerskoler, vinterskoler og juniorleire.
2. Et retreatsted for menighetene, foreningene, klubber og grupper.
3. Et feriested for katolske familier, sommer så vel som vinter.

Likevel, slik stedet er i dag kan vi ikke realisere disse planer, ihvertfall ikke når det gjelder arrangementer som krever alminnelig komfort.

Vi trenger penger til møbler, sengeutstyr, gardiner, lamper, kjøkkenutstyr, kort sagt alt som kan gjøre St. Hallvard Kloster hjemlig for gjestene.

Aldri har vi hatt en slik glimrende anledning for å muliggjøre et katolsk sentrum for legmannsvirksomheten. Det står nå til oss å utnytte denne sjanse.

Stiler vi høyt? Vi tror ikke det. Vi tror det er mulig gjennom en innsamling i St. Olav å realisere disse planer. Hvis de lokale menighetsforeninger rundt i landet også går inn for denne store oppgave, er vi sikker på at det vil lykkes.

Vi oppfordrer derfor alle trosfeller og meningsfeller til å sende inn sitt bidrag, stort eller lite, alt blir motatt med takknemlighet.

Med Hans Høyærværdighet biskopens tillatelse har St. Olav stillet sine spalter til disposisjon for innsamlingen, og der vil bli kvittert for de innkomne beløp i bladet.

Send ditt bidrag over postgiro nr. 198 91, St. Hallvard Kloster, Sylling.

SYLLINGKOMITÉEN:

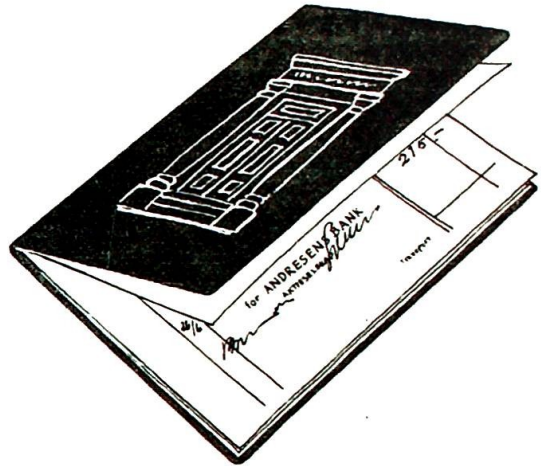
St. Olavs Forbund, Oslo.
Alfred Taxt.

Norges Katolske Kvinneforbund, Oslo.
Dagny How.

Ungdomsforbundet.
Kjell Ruyter.

Franciskushjelpen.
Brita Paus.

Ved DÅP eller KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDRESENS BANK
AKTIESELSKAP
OSLO

Pilegrimsreiser 1959

LOURDES, 11.—23. mai over Lisieux, St. Laurent og Paris.
6.—17. juli direkte over Paris.

3.—15. aug. over Paris og Nevers.

ROM, Påskereisen 24. mars—10. april med opphold i Assisi og Loreto.

Høstreisen 1.—17. okt. med opphold i Assisi og Loreto.

BENELUX-VALFARTENE til Köln, Clairvaux, Banneux, Bacuraing, m.m.

1.—10. juni og 1.—10. sept., med tog til Köln og deretter med buss.

Program fås ved bev. til: Vor Frues Sekretariat, Bakken 9, Holbæk, Danmark.

Gjør
Deres venner
til
ST. OLAVS
venner!

KØBENHAVN-ROM-ASSISI-KBHVN.:

31. Maj—16. Juni Kr. 725.— &
5. Juli—22. Juli Kr. 770.—

Priserne dækker Rejse med Sove- eller Liggevogn, Kost og Logi i gode Pensioner og Privathus mellem Rom-Assisi og Rom-Firenze. Turene egner sig for yngre, energiske Mennesker. Ogsaa ikke-Katolikker. - Program sendes af

Paul d'Auchamp, Præst,
Aakirkeby, Danmark.

Vi ber alle som har støttet vår fastelavnstilstelling motta vår hjerteligste takk.

Mariakongregasjonen, Oslo.

UTLANDET

VATIKANET

Søster Pasqualina ikke tilkalt av Paven.

En melding om at den tyske ordenssøster Pasqualina Lehnert, som foresto pave Pius XII's husholdning, skulle være tilkalt av pave Johannes XXIII for å ta seg av spesielle oppgaver, blir dementert i Vatikanekretser. Søster Pasqualina har i den senere tid opholdt seg i Roma i egenskap av generalprokurator for sin gren av ordenen. (KNA.)

Ny sekretær for Kardinalkollegiet.

Pave Johannes XXIII har utnevnt assessoren ved Konsistorialkongregasjonen, erkebiskop Giuseppe Ferretto, til sekretær for Kardinalkollegiet. Mgr. Ferretto ble den 14. desember utnevnt til titulärerkebiskop av Sardica.

Stillingen som sekretær for Kardinalkollegiet, som nå i lengere tid har vært ubesatt, blir ifølge gamle tradisjoner overdratt til assessoren for Konsistorialkongregasjonen. I det tilfelle pavestolen blir ledig, blir Kardinalkollegiets sekretær automatisk sekretær for Konklavet og overtar dermed de oppgaver som normalt ivaretas av kardinalstatssekretæren.

Før det siste konklav var stillingen som sekretær for Kardinalkollegiet ikke besatt. Mgr. di Jorio ble som regent for sekretariatet uenevnt til Konklavsekretær. Pave Johannes XXIII gjenopptok etter at han var valgt, den gamle skikk å utnevne Konklavsekretæren til kardinal. (KNA.)

Paven og de katolske journalister.

Gjennom mgr. Angelo dell'Acqua og formannen for den katolske presses verdensunion, grev dalla Torre, har pave Johannes XXIII oversendt et brev hvor han ønsker den katolske presse hell og fremskritt. Brevet inneholder også et avsnitt om den katolske presses neste verdenskongress som skal finne sted i Madrid i 1960. De foregående verdenskongresser ble holdt i Wien 1957, Paris 1954 og Roma 1950.

I brevet oversender Paven sin apostoliske velsignelse til alle medarbeidere i den katolske presse. Særlige ønsker sender han generalsekretæren for den katolske presses verdensunion, Emile Gabel, Paris, formannen for det internasjonale forbund av katolske journalister, Marc Delforge, formannen for de katolske nyhetsagenturers internasjonale forbund, Hermann Haeck og formannen for de katolske forleggeres internasjonale forbund, Wenger. (KNA.)

BELGIA

Nasjonalfest for pater Pire.

Til ære for Nobelprisvinneren pater Pire, er det blitt arrangert en festakt i Akademipalasset i Bruxelles. Til stede var bl. a. den belgiske konges bror, prins Albert, den belgiske ministerpresident

Eyskens og sendemann Janson som representant for høykommissæren for flyktningespørsmål i FN.

I en hilsmingstale erklærte utenriksminister Wigny at uten pater Pires appell om en «Hjertenes Europas solidaritet» kunne Montanunion, fellesmarked og Euratom bare bli handelsoveroperasjoner. Tildelingen av Nobelprisen er en ære for pater Pire og hans arbeide, og også for dominikanerordenen og den belgiske nasjon.

Flyktningekommissær Janson uttalte at over 70 000 flyktninger har funnet arbeid og hjem i Belgia etter krigen.

Ministerpresident Eyskens meddelte at Belgia ville ta meget aktiv del i det «verdensflyktningear» som begynner i juni, og minte om følgende ord av pater Pire: «Freden er ikke noe som bare sies, men som må bli gjort.» (KNA.)

CANADA

Krav om diplomatiske forbindelser Canada—Vatikanet.

De katolske arbeideres forening i Canada har i en skrivelse til den canadiske ministerpresident fremsatt krav om gjenopptagelse av de diplomatiske forbindelser mellom Canada og Vatikanet. Det heter i brevet at «Canadas voksende politiske prestisje krever at de diplomatiske forbindelser mellom Den hellige stol og vårt land gjenopptas.» Etter organisasjonens mening svarer et slikt skritt til et ønske hos den overveiende del av befolkningen. Den katolske arbeiderbevegelse i Canada har over 100 000 medlemmer.

Også den konservative kanadiske dagsavis «The Globe and Mail», som utkommer i Toronto, hovedsetet for den protestantiske kirken i landet, uttaler seg for gjenopptagelse av forbindelsene med Vatikanet. Med henblikk på det anmeldte økumeniske kirkemøte, skriver det kanadiske blad, er Vatikanet et enestående verdensentrum, og opprettholder forbindelser med de mest fjerntliggende områder. Det er således bare til skade for Canada at det ikke har diplomatisk representasjon ved Den hellige stol. (KNA.)

DANMARK

Katolsk Ugeblad får ny redaksjon.

Siste nummer av Katolsk Ugeblad meddeler at et redaksjonsskifte vil finne sted fra påskenummeret av. De hittidige redaktorer H. D. T. Kiærulff (ansvarshavende) og Jørgen Berg er blitt løst fra sine hverv, som de sammen har skjottet med heder i tyve år. Som ny ansvarshavende redaktør er innsatt pastor Gunnar Martin Nielsen med dominikanerpater M. Drouzy og journalist Inger Lauritzen som medlemmer av redaksjonen.

DE FORENTE STATER

Biskopelig manifest om rasespørsmålet.

På sitt årsmøte i slutten av fjoråret sendte de katolske biskoper i De forente stater ut et dokument kalt «Discrimination and the Christian Conscience» (Diskriminering og den kristne samvittighet). Det er en klar og konsis fremstilling, som helt igjennom er preget

av kristen barmhjertighet og rettferdighet.

Biskopene refererer til sine uttalelser om det samme emne for femten år siden, og konstaterer at det siden da er tatt mange skritt på veien hen imot større rettferdighet. «Men dessverre synes det som om fremgangen i de senere år er saktet, om ikke stanset på enkelte områder. Den moralske faktor er kommet i bakgrunnen, ja kanskje endog glempt, sier biskopene.

De vender så oppmerksomheten spesielt mot den moralske side ved saken. «Selve rasespørsmålets kjerne er av moralsk og religiøs art... Hvis vår innstilling blir bestemt av andres rettigheter, da kan vi utarbeide harmoniske fremgangsmåter for å oppnå økonomiske og sosiale forbedringer. Men er våre hjerter forgiftet av uvilje og likegyldighet overfor våre medmenneskers velferd og rett, da vil vår nasjon gå en alvorlig indre krise i møte.»

Kan tvungen segregasjon forenes med det kristne syn på mennesket? Nei, sier biskopene, og av to fundamentale grunner.

Først fordi tvungen segregasjon som en følge av sin natur setter et underlegenshetsmerke på dem som skilles ut. Selv om den nå foreldede sentens «adskilt, men likestillet» var blitt fulgt helt ut... gjenstår likevel det faktum at en

En kjærkommen
gave:

VIEVANNSKAR
i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Galligani

STORTINGSST. 22
NEDRE SLOTTST. 25

hel rase, utelukkende på grunn av spørsmålet om rase og uten hensyn til individuelle egenskaper, ikke er egnet til å forenes på like vilkår med medlemmer av en annen rase. Vi kan ikke forsone et slikt syn med det kristne syn på menneskets natur og rettigheter.»

Dernest, det samme hva forsvarerne for «adskilt, men likestillet» sier, «er det en historisk kjensgjerning at raseskillet i vårt land har ført til undertrykkelse og fornektelse av grunnleggende menneskerettigheter for negrene». Biskopene underbygger denne påstand ved å henvisning til slike vesentlige ting som undervisning, anledning til å få arbeide og bolig, og de fremhever: «Som en følge av denne forsømmelse og diskriminering oppstår helseproblemer og de mange onder som så ofte forbindes med de igjen påfølgende forhold i slumområdene.»

Her er naturligvis et av raseproblemetts smertefulle paradokser. Eller som biskopene sier, «en av tragediene ved raseundertrykkelsen er at de ondene vi her har nevnt blir brukt som unnskyldninger for å la de forhold fortsette som nettopp har skapt slike onder.»

Denne håpløse sirkelen må få en slutt. «De farvede borgere... ønsker skoler som ikke er preget av noe underlegenhetsmerke. De ønsker økonomisk fremgang som er basert på dyktighet og evner. De ønsker sine borgerlige rettigheter som amerikanske borgere... Ingen som virkelig elsker sin neste vil nekte dem dette.»

Hvordan skal amerikanerne gå frem for å nå dette mål? «De problemene vi får i arv i dag har sin rot i vaner og kulturelle mønstre som ligger årtier, endog århundrer tilbake i tiden. Forandringer i rotfestede innstillinger gjøres ikke fra dag til annen... Det er tegn på klokskap, og ikke svakhet, at de problemer vi står overfor studeres grundig.» Biskopene beklager like meget den altfor gradvise fremgang som bare er et uttrykk for uvirksomhet, som den voldsomme fremrykking som ikke tar hensyn til tidligere oppnådde resultater.

Når det gjelder raseproblemer, er det alltid fristende å gjøre ingenting og kalle det omtanke og fornuft. Biskopene sier i den forbindelse: «I konkrete saker skiller vi mellom klokskap og uvirksomhet ved å stille spørsmålet: «Arbeider vi alvorlig og ærlig for å løse disse problemer?» Og biskopene avslutter sitt manifest med å appellere til alle om å handle: «Vi håper og ber inntrengende om at besindige amerikanere fra alle trosbekjennelser, i alle deler av vårt land, stopper agitatorene og rasefanatikere.» I en situasjon som hurtig forverres, advarer biskopene på det alvorligste: «det er vesentlig at vi handler nå... rolig, modig og fylt av bønnens ånd, før det er for sent.»

ETIOPIA

Katolsk skole i Addis Abeba.

Kardinal Tisserant, sekretær for Den orientalske kongregasjon og dekan for Kardinalkollegiet, er nylig vent tilbake fra en reise i Eritrea og Etiopia. I hovedstaden i Etiopia, Addis Abeba, har han lagt ned grunnstenen for en ny katolsk skole. Keiser Haile Selassie har tidligere sørget for tomten. Skolen skal kunne ta 600 elever, og lærerpersonalet blir amerikanske ordensfolk. (KNA.)

FRANKRIKE

Minnefrimerke for pater Foucauld.

Det franske postvesen har sendt ut et minnefrimerke for pater Charles de Foucauld, med verdi 50 frs. Pater Foucauld er grunnlegger av kongregasjonene «Jesu små brødre og søstre», som i dag har over 220 medlemmer i over 25 land. (KNA.)

INDIA

Indiske kommunister konvertert.

Tretten ledende indiske kommunister meldte seg for en tid siden ut av det kommunistiske parti og er blitt katolikker. Den ene av dem var i ti år propagandaekspert for partiet. (KNA.)

ITALIA

Kjent jesuittpater forlater Roma.

Den tyske jesuittpater, Robert Leiber, en av den avdøde pave Pius XII's privatsekretærer, skal ta en lengere kur i Zürich, deretter i St. Blasien. Man regner med at han ikke vil være tilbake i Roma før til høsten. Pateren er professor ved det pavelige gregorianske universitet. (KNA.)

Den katolske aksjon planlegger Europasesjon.

Den italienske katolske aksjon har i sitt nye program bedudet en Europasesjon i Trieste i mai. En biskopkommisjon under ledelse av erkebiskopen av Genova, kardinal Siri, har drøftet programmene for de nye arbeidsår 1959/60 og 1960/61 under en sammenkomst i Roma. Som tema for det første år er fastsatt «den rette fritidsutvikling», og for det andre, «for en kristen moral i det internasjonale liv».

Som studietema 1959/60 for medlemmene av det italienske katolske aksjon er valgt kirkehistorien. (KNA.)

NEDERLAND

Ny biskop av Roermond.

Pave Johannes XXIII har utnevnt rektoren for presteseminariet i Rolduc, Petrus J. A. Moors, til ny overhyrde for bispedømmet Roermond. Han blir dermed biskop Hanssens etterfølger. Biskop Hanssen døde i juni 1958, bare seks måneder etter at han hadde tiltrådt sin nye stilling. Kort tid i forveien visiterte han som kjent Norden.

Den nye overhyrde, Petrus J. A. Moors, er 52 år gammel. (KNA.)

Ny internuntius i Nederland.

Som ny internuntius i Nederland har pave Johannes XXIII utnevnt erkebiskop Giuseppe Beltrami. Han blir kardinal Giobbes etterfølger, da denne er kalt til Roma.

Den nye internuntius har hittil vært apostolisk nuntius i Libanon. Han er titulærerkebiskop av Damaskus og var tidligere i den pavelige diplomatiske tjeneste i Mellom- og Sør-Afrika. (KNA.)

POLEN

Polske kirkegårder i kommunistisk regi.

Den polske regjering har utstedt en lov som tar sikte på «sekularisering av kirkegårdfreden». Katolske kirkegårder skal således i enkelte tilfelle kunne eksproprieres og forandres til kommunistiske sådanne. (KNA.)

SOVJETSAMVELDET

Påny katolsk gudstjeneste i Moskva.

For første gang på tre år ble det søndag 1. februar lest en katolsk messe igjen i den sovjetrussiske hovedstad. Som tidligere meddelt er det den nord-amerikanske pater Dion som har fått tillatelse til å virke som prest ved den amerikanske ambassade, og følger dermed etter pater Bissonette, som måtte forlate landet i 1955.

Pater Dion leste søndag 1. februar først en messe i biblioteket i den franske ambassade, og dernest en messe i den amerikanske ambassaderåds privatbolig. Flere hundre utenlandske katolikker deltok i messene.

Da pater Dion ikke har tillatelse til å virke som sjelesorger blant de sovjetrussiske katolikker, kan han ikke lese messe i den eneste katolske St. Ludwigskirke i Moskva. (KNA.)

SPANIA

Abbeden i Montserrat-klosteret tar bladet fra munnen.

Katolikkene i Catalonia, nord-ost Spania) følger spent med i en konflikt som er oppstått mellom den sivile guvernør i Barcelona og abbeden for benediktinerklosteret Montserrat.

Den 30. november i fjor holdt guvernøren en tale hvor han gikk kraftig til felts mot en tendens til catalonisk selvstyre som angivelig ble støttet av visse geistlige kretser. Guvernøren erklærte seg sterkt i mot alt som kunne bety en tilbakevenden til oppdeling av spanjerne, og slo fast at Staten ikke var til sinns å tåle slike forsøk... under dekke av religiøs disiplin og liturgi. Ved samme anledning protesterte han mot den sosiale omforming som finner sted blant ungdommen.

Dom Escarre, abbed for Montserrat-klosteret, svarte i en preken under pontifikalmessen den 8. desember, hvor omkring tusen mennesker var til stede, på beskyldningen fra de offentlige myndigheter. Abbeden var nettopp vendt tilbake fra en reise til Roma og Milano, hvor han hadde talt med henholdsvis Paven og kardinal Montini.

Han sa bl. a. at Kirken sier sannheten, og hvis sannheten ikke behager de som styrer, er det disse som må forandre seg.

Disse ordene av dom Escarre er brukt i en trykksak som er blitt spredt i stort antall i Barcelona, og hvor det står videre: «Ved Forsynets hjelp har abbeden brutt tausheten, og idet han tolket folkets ønske, talt om frihet, rettferdighet og sosial velferd.»

Også biskopene av Barcelona og Vich har protestert mot guvernørens tale.

UNGARN

Mindszenty — ti år siden dommen.

Kardinal Mindszenty, erkebiskop av Esztergom og Ungarns primas, ble for ti år siden — den 8. februar 1949 — dømt til livsvarig fangenskap av en kommunistisk folkerettsdomstol. Som kjent ble han befrikket av ungarske frihetskjemper under oktoberrevolusjonen i 1956. Da sovjetokkupantene marsjerte inn i Budapest fant han asyl i De forente staters ambassade. Der lever kardinalen tilbaketrukket og avskåret fra en-

hver kontakt med de ungarske katolikker. Om søndagene leser han messen for de katolske medlemmer av ambassaden. Alle forslag om å søke tilflukt i den frie verden avslår han.

I Vatikanet har man dementert en formodning som er sendt ut av forskjellige nyhetsbyråer om at det skulle være forhandlinger i gang mellom den ungarske regjering og Vatikanet om en tilkallelse til den romerske kurie. Ryktene om dette var knyttet til den apostoliske nuntius i Wien, erkebiskop Delapianes audiens hos pave Johannes XXIII. (KNA.)

VEST-TYSKLAND

Havnearbeider vigslet til prest.

I denne måned ble en havnearbeider og ordensbror, Gerard Pelletier, vigslet til prest i St. Marienkirche i Hamburg. Over 30 prester og den franske general-konsul i Hamburg var til stede under seremonien i den overfylte kirken. Pater Pelletier er opprinnelig fransk, og våren 1958 grunnla han den første tyske avdeling av kongregasjonen «Jesu små brødre». Om kort tid vil han gjenoppta sitt arbeide som havnearbeider i overensstemmelse med de kirkelige bestemmelser som gjelder for arbeiderprester.

I sin preken under vigselseremonien nevnte biskop von Rudloff, Hamburg, at «De små brødre's» virke er preget av bønn, stillhet, fordringsløshet og kroppsarbeide. Han minnet også om at den nye prest i likhet med benediktinermunken Ansgar, som for 1100 år siden grunnla Hamburgs bispedømme, er kommet fra Frankrike. «Verden trenger prester,» erklærte biskopen. «Prestenes oppgave er å forkynde Herrens ord for at menneskene kan lære å kjenne og elske ham. Mange mennesker elsker ikke Gud fordi de ikke kjenner ham.» (KNA.)

Heuss hedrer forfatteren Guardini.

Forbundsprezidenten, professor Theodor Heuss, har hedret flere kjente personligheter i Forbundsrepublikken i anledning av sin 75-års dag. Bl. a. ble den kjente teolog og religionsfilosof, Romano Guardini, tildelt det såkalte store for-tjenestekors. Guardini er professor ved universitetet i München, og foreleser i religionsfilosofi og kristent livssyn. (KNA.)

Bønn om Tysklands gjenforening.

Erkebiskopen av Paderborn, dr. Lorenz Jaeger, har oppfordret de kristne i sitt bispedømme til å be spesielt for Tysklands gjenforening. Han anbefaler de katolske familier igjen regelmessig å be angelusbønnen. Tre anliggender plager for tiden menneskeheten og særlig de kristne i Tyskland, heter det i biskopens hyrdebrev: Vårt folks oppdeling, den ufrihet som millioner av mennesker lever i og Kirkens undertrykkelse. Erkebispedømmet Paderborn lider særlig under det tyske folks splittelse, da størstedelen av dets område befinner seg i sovjetsonen.

Lignende bønneaksjoner er det allerede blitt oppmuntret til på de to siste «Katholikentagen» i Köln og Berlin. Også pave Pius XII oppfordret i sitt budskap til den 78. tyske Katholikentag i Berlin til bønn for de adskilte kristne. (KNA.)

Kristne studenter slår seg sammen.

I Berlin er det dannet en såkalt arbeidssammenslutning av kristne foreninger, og både katolske og protestantiske studentersamband er med. Sammenslutningen er kommet i stand med den begrunnelse at det i den senere tid har vært sterkere angrep igjen på universitetene i Berlin. Den nystiftede sammenslutning vil forsøke å oppnå bedre samarbeide mellom de enkelte og den forening de tilhører, og arbeide for at de kristne studenter får større innflytelse i studentorganisasjonene. De enkelte ledd skal sende representanter til en forsamling av delegerte, og denne vil så treffe avgjørelser om arbeidets art og mål. (KNA.)

Kardinal Frings i fransk fjernsyn.

Erkebiskopen av Köln, kardinal Frings, skal holde en preken i fransk fjernsyn den 15. mars. Han vil tale om sulten i verden, som er emnet for de tyske katolikkers fasteaksjon i år.

Kölnerbiskopens preken er det avsluttende ledd i et program som det franske fjernsyn sender søndagene i fastetiden mellom kl. 10.30 og 12 med tittel: «Hvert sekund et menneske mer — hva kan Kirken gjøre?» Andre kjente opptredende i serien er kardinalene Feltin, Paris, Richaud, Bordeaux, Gerlier, Lyon og Godfrey, London.

Med disse prekenene skulle det bli gitt fem svar på det brennende problem om befolkningstilveksten i verden, sett fra

DRAMMEN
GUSTAV BÖHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen
 KOLONIALFORRETNING Tif. 83 26 59
Olje- & varmeanlegg Odmund Larsen Autorisert rørleggerforretning Albumsgt. 5, Drammen Høytrykksveising med elektrisk og autogen Service hele døgnet Tif. 83 62 95 » 83 62 96 » 83 57 88 » 83 14 19

DRAMMEN	
HARALD LYCHE & CO. Bøker - Papir - Toalettsaker Sportsartikler - Leketøy	PT. PEDERSEN & BERG A/S Farvehandel - Kjemikalier Parfumeri - Spør oss Etabl. 1883 - Tif. 83 21 85 DRAMMEN
PEDERSENS FARVEHANDEL A/S N. Storgt. 14 Tif. 83 37 33	^{A/S} Skotøimagasinet Solid Tif. 83 60 14 DRAMMEN
GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikkfabrikk Tif. 83 41 84 - DRAMMEN	
<i>Drammens malerforretning</i> Tif. 83 39 16 - 83 33 32 Inneh. Asbjørn Gundersen	
	TYRILYS ^{A/S} TYRI FABRIKKER Drammen Har også landets eneste bivokspresseri

Kirkens synsvinkel og etter nøyaktig foretatte analyser. (KNA.)

Sosialpedagogisk institutt åpnet i Hannover.

«Das sozialpädagogische Institut», en yrkesskole for piker, er åpnet i Hannover, og er den første institusjon av dette slag i Forbundsrepublikken. Under åpningshøytidelighetene trakk biskop Jansen fra Hildesheim opp rammen for instituttets virksomhet med ordene: «Vår ungdom trenger ikke en moraliserende og formanende pekefinger, men en finger som viser veien.»

Det vil bli halvårslige kveldskurser og fire ukers dagkurser for yrkesmodne unge kvinner i alderen 18 til 25 år. Kursene vil forsøke å bibringe de unge en personlighetsdannelse med det formål å skape det rette sosiale forhold hos

dem til industrisamfunnet. Forøvrig vil det på kursene bli gitt undervisning i en rekke emner fra kosmetikk til teologi, fra første hjelp til diskusjoner om

nåtidens samfunnspolitiske spørsmål. Instituttet er reist av Hannovers Caritasforbund og Det tyske katolske ungdomsforbund. (KNA.)

Års-
kontingenten
for
ST. OLAV
er fremdeles
bare kr. 18.-

TRONDHEIM

VÆR SIKKER

på førsteklases varer til kjøkkenet.

De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med ROHDE Gelée, Puddinger, Sauser (også spesialtyper, ferdigsøt, for diabetikere) ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter

ROHDE Boks 95, Trondheim.

TRONDHEIM

Et ord er nok ...

KVALITET
Johan N. Felgesien

Birger Sørensens Fabrikker

Alt i fisk og fiskemat

Telefon 28046

BERG & WIGUM A/S

Elektrisk Installasjonsforretning

Fjordgt. 17.

Telf. 21483 - Trondheim

CARL STÜCKRATH

SØNDRE GATE

Sykeartikler Forbindingssaker
Bandasjer Ortopediske
Kir. instrumenter innleggssåler

L. GALLIGANI

Pryd- og Brukskunst

M. A. Hansens Glassmagasin

Salgskontor:

Brattorggt. 3 B - Telefon 20319

Alltid til tjeneste!

Waldorffhusby
jernvareforretning

Johan P. Rønning

Malermester

Kontor:

Skolegt. 2A - Tlf. 26 474

Verksted:

Kjøbmansgt. 85 - Tlf. 29 786

Salomons skoforretning

O. Trygvassonsgt. gt. 35

Telefon 20200

AKSJESELSKAPET
PROTON

RØNTGENANLEGG

RØNTGENUTSTYR

OPERASJONSLAMPER

CARDIOGRAFER

KORTBØLGEAPPARATER etc.

HØYFJELLSSOLER

BASAREN VED BYBROEN

MØBELFORRETNING

Grunnlagt 1889 - Trondheim

For kvalitet

A/S Christian Falchenberg

Best og billigst

K. LUND A/S

Rørleggerforretning - Rørhandel

Trondheim

KORTMANS FABRIKKER

Trondheim

Stearin- og vokslys i alle størrelser

A.s Trondhjems Margarinfabrikk

Munkegaten 5 - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Benytt våre
annonsører!

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

Joh. Weydahl A/S

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE

og

HERMETIKK

en gros

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

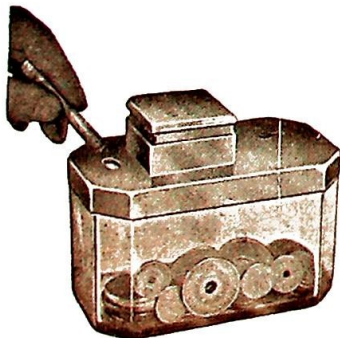

WISBECH
ARTISERELSKAP

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

**A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK**

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

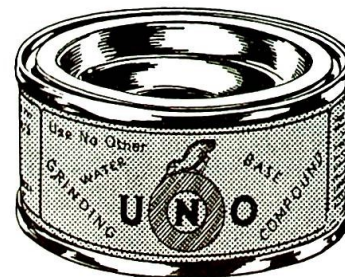
Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**